

Előtérben a minőség

Nem véletlen, hogy az Európai Bizottság építőipari tanulmányában a minőség az első helyen szerepel a versenyképességi mutatók között. Megállapításuk szerint a nem megfelelő minőségből eredő többletköltség a beruházási költség mintegy 10%-át teszi ki. Az utóbbi évek, de különösen a legutóbbi hónapok sajtófigyelése alapján a hazai helyzet ugyancsak nem sok elégedettségre ad okot ezen a téren. Ha a tendenciát vizsgáljuk, a kedvező irányú fordulat legtöbb helyen még előttünk áll.

A kedvezőtlen minőségi mutatók „eredményét” az építmények hordozzák magukban, amivel legkésőbb a használat során szembesülünk. A minőségi problémák kialakulásában az építési termék, az építési folyamat és az építés megvalósítója (tervező, vállalkozó) egyaránt szerepet játszhat.

Az építési termék megfelelőségét kötelező jelleggel előírja az Építési Termék Irányelv, illetve a hazai jogrendbe ezt bevezető közös miniszteri rendelet. A tétel követelményeket pedig az adott termékre vonatkozó műszaki specifikáció (szabvány, műszaki engedély) részletezi. A műszaki specifikációknak való megfelelésigazolás minden forgalomba hozott építési termékre kötelezően megjelenő követelmény – ami az európai műszaki specifikációk esetén CE jelölési formát is ölt – szükséges, de nem elégséges feltétel a jó minőség eléréséhez. Ugyanakkor a szükséges megfelelési igazolás hiányával is gyakran találkozhatnak a piac szereplői és az ellenőrzésre hivatott piacfelügyeleti szervezetek. Ezt támasztja alá a fogyasztóvédelmi vizsgálatok megállapítása is, szerencsére több terméknél pozitív tendenciát is fel lehet fedezni. Az építésfelügyelet megerősítésére hozott törvényi rendelkezés várhatóan jövő év elejétől ezen a területen is felgyorsítja a kedvező változásokat. Az építési termékek magas minőségét a forgalomba hozáshoz szükséges követelményeken túli elvárásokat is kielégítő, az adott szakterület által elfogadott paraméterekben kimagaslót nyújtó termékek szá-

míthatnak sikerre. Különösen akkor, ha ezek a jellemzők független intézmény általi mérésekkel és számításokkal alátámasztott. Az átláthatóság és a tervezhetőség a gyártók és a felhasználók részére egyaránt fontos alapkövetelmény. A gyártónak: eldönthesse előre, hogy minősíttesse-e a termékét. A felhasználónak: tudja, hogy a termék milyen paraméterekben kimagasló, ne vegyen zsákbamacskát.

Az építési folyamat korszerűsítésében – különösen a kis- és középvállalkozásoknál még nagy tartalékaink vannak. Nagyrészt nemzeti szabályozás érvényesül ezen a területen, de nagyon hasznos európai ajánlásokkal találkozhatunk, amit kevés helyen hasznosítanak.

A vállalkozások minősítésére vagy a minősített felhasználókra kidolgozott ÉMI-rendszert több vállalkozói szövetség is támogatja, a tisztább piaci viszonyok az építésügyi minőség javítása érdekében.

Az építmények minősítésére szolgálnak – példaként a szakma elé vetítve – a megvalósult létesítmények megmérettetésére szolgáló pályázati rendszerek, nemzetközies és hazaiak egyaránt. Igaz, itt a kimagasló produktumokkal találkozhatunk. A kifogásolt esetek többnyire szakértői véleményekben és különféle jogi eljárásokban jelennek meg. S ezekből is van, nem is kevés.

Minőségileg kifogástalan épület létrehozásához a vázolt lánc – építési termék, építési folyamat, építési vállalkozó – mindegyik elemének erősnek kell lenni, mert egyiknek a hiányossága lenullázhatja a többi láncszemereykeit.

A magas minőségű színvonalú épület – s ez értendő nemcsak az átadásra, de a több évtizedes működtetésre, használatra is – az Unió nagyobbik részében már a gyakorlatban elfogadott életciklus-szemlélet meghonosítását és általánossá tételét is feltételezi.

Az építési minőség ügyét az Építési piac is – megújult honlapjával – kiemelten kezeli.

Horváth Sándor